

REFERAT Seniorrådet 2022-2025 d. 23-10-2023

Mødedato Mandag d. 23. oktober 2023 kl. 09:00

Mødested Mødelokale 3, Nyborg Rådhus

Mødedeltagere Allis Sørensen, Lisbeth Langæble, Peter Enevold (Fravær), Kjeld Ahrendsen (Fravær), Kirsten Press, Hans Christian Nielsen, Bent Vagn Laursen, Elsa Knudsen, Ingrid Hansen, Frits Christensen (Fravær), Anne Lerche Nordlund

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af referat.....	3
Godkendelse af dagsorden.....	4
Høring af det fremtidige regionale rutenet for FynBus.....	5
Orientering om undersøgelse blandt pårørende til mennesker med demens og godkendelse af indsat	6
Forslag til mødeplan 2024.....	9
Punkter til orientering i Seniorrådet.....	10
Status på arbejdsgrupper i Seniorrådet.....	11
Status på budget pr. 19. september 2023.....	12
Meddelelser fra formanden.....	13
Meddelelser fra rådsmedlemmer.....	14
Sager til pressen.....	15
Eventuelt.....	16
Punkter til kommende møder.....	17

Punkt 1: Godkendelse af referat

S2023-24

Sagsfremstilling

Referatet fra seniorrådsmødet 25. september 2023 er til godkendelse.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Indstilling

Det indstilles, at rådet godkender referatet fra 25. september 2023.

Sagen afgøres i

Seniorrådet

Aktuel beslutning på Seniorrådet 2022-2025 23-10-2023

Godkendt.

Bilag

Samlet referat - Seniorrådet 2022-2025 den 25-09-2023

Punkt 2: Godkendelse af dagsorden

S2023-24

Sagsfremstilling

Dagsorden for seniorrådsmødet 23. oktober 2023 er til godkendelse.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Indstilling

Det indstilles, at rådet godkender dagsorden.

Sagen afgøres i

Seniorrådet

Aktuel beslutning på Seniorrådet 2022-2025 23-10-2023

Elsa Knudsen leder mødet, da Frits Christensen fortsat er på orlov.

Elsa byder velkommen til mødet, og ønsker på vegne af rådet tillykke til Lisbeth Langæble, som siden sidst har haft 75 års fødselsdag og modtaget Frivilligprisen 2023 indenfor ældreområdet.

Der kan læses om Hyldestfesten her: <https://www.nyborg.dk/da/nyheder/hyldestfest-2023/>

Dagsorden er godkendt.

Punkt 3: Høring af det fremtidige regionale rutenet for FynBus

S2023-1098

Sagsfremstilling

Gennem de senere år har antallet af passagerer i de regionale busser på Fyn og Langeland været faldende. Det har betydet, at Region Syddanmark, som finansierer ruterne, af flere omgange har måtte finde ekstraordinære midler for at begrænse underskuddet.

For at skabe økonomisk balance mellem Region Syddanmarks bidrag til den kollektive trafik og udgifterne er det nødvendigt at tilpasse det regionale rutenet, så der netto bliver reduceret regionalt finansieret kørsel for ca. 12,5 mio. kr. årligt.

FynBus har derfor arbejdet med en plan for det fremtidige regionale rutenet, som tager udgangspunkt i FynBus' mobilitetsplan 2022-2025. Høringsudgaven af det fremtidige regionale rutenet er vedlagt.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Indstilling

Det indstilles, at rådet drøfter høringsmaterialet og beslutter, hvorvidt der skal udarbejdes et høringssvar.

Sagen afgøres i

Seniorrådet

Aktuel beslutning på Seniorrådet 2022-2025 23-10-2023

Seniorrådet drøfter konsekvenserne af omlægningen af det fremtidige regionale rutenet. Rådet takker for muligheden at afgive høring, men har ikke kommentar til høringen.

Bilag

2.1 Bilag - Høringsmateriale for fremtidigt regionalt rutenet

Punkt 4: Orientering om undersøgelse blandt pårørende til mennesker med demens og godkendelse af indsatskatalog

S2022-89556

Sagsfremstilling

I februar 2023 gennemførte Nyborg Kommune en undersøgelse med det formål at afdække, hvordan det opleves at være pårørende til et menneske med demens. Undersøgelsen bestod af seks fokusgruppeinterview á to timer med 4-8 pårørende pr. interview. Der har i alt deltaget 36 pårørende i interviewene. Fokusgrupperne var inddelt således:

- 2 grupper - ægtefæller/samlevende til demensramte på plejehjem
- 2 grupper - ægtefælle/samlevende til demensramte, der bor hjemme
- 2 grupper - voksne børn, venner, søskende til demensramte

Der er således ikke tale om en repræsentativ undersøgelse, men en stikprøveundersøgelse. Interviewene tog udgangspunkt i en spørgeguide (bilag c).

Kort opsummering af undersøgelsens resultater

Undersøgelsen peger på, at pårørendes oplevelser i sygdomsforløbet kan inddeles i fem faser. Hver fase har nogle karakteristika, som er unikke for den fase, men der er også en del træk, som går på tværs af faserne. Faserne skal ikke ses som lineære, og det er vigtigt at pointere, at ikke alle sygdomsforløb er ens, hvorfor ikke alle vil opleve alle faser, samt at alle faser ikke opleves som lige lange for alle.

1. **Før diagnosen** opleves det for mange som svært at få hjælp. Nogle oplever egen læge som en støtte andre oplever dem som en barriere. Der er mange, der ikke er klar over, at de godt kan få råd og vejledning af demenskoordinatorerne uden en diagnose.
2. **I begyndelsen** af forløbet er der mange svære snakke, som kan være hårde for de pårørende: kørekort, hussalg, fremtidsfuldmagter osv. Derudover er det en tid kendetegnet af, at mange gerne vil have mere viden om hjælpemidler, sygdommen og værktøjer - og gerne så hurtigt som muligt.
3. **Når sygdommen er fremskreden og borger stadig bor hjemme** betegnes af alle som en ekstrem hård tid præget af utryghed og som en stor byrde på skuldrene af de pårørende. De pårørende har dårlig samvittighed, når de forlader hjemmet, og det gør det svært at prioritere sig selv. Det er en tid, der tærer på kræfterne, og hvor de pårørende (særligt ægtefælle) oplever selv at ældes. Det er også en tid, hvor autoritetsforhold og roller bliver udfordret. Det er en udfordring for mange ægtefæller, når de skal tage over på den andens opgaver. Ægtefæller føler sig ofte alene og ensomme, fordi de ikke længere har en sparringspartner. Det er også en periode, hvor der for mange sker store ændringer i ens hjem - hjemmeplejen bliver daglig gæst, og mange beskriver det som problematisk, når der ikke er kontinuerlighed i personalet eller i tidspunkterne for, hvornår hjemmeplejen kommer. Utrygheden/usikkerheden medfører ofte, at deres nære kan blive vrede eller udadreagerende på de pårørende. Mange pårørende finder en stor hjælp i Nyborg Kommunes aflastningstilbud. Det gælder både dagtilbud og turnuspladserne. Derudover bliver demenskoordinatorerne af mange fremhævet som værende et anker og en nøgleperson i forhold til hjælp, sparring og viden om både sygdom, hjælpemidler og om at passe på sig selv.
4. **At træffe beslutning om plejehjem** er svært for mange pårørende - det gælder for både ægtefæller, voksne børn og øvrige. Der er mange følelser forbundet med det, og pårørende har ofte brug for bekræftelse i beslutningen. Derudover peges der på, at når beslutningen er truffet, så må det gerne gå hurtigt. For nogle kan det også være svært at overskue processen; hvordan gør man, hvilke plejehjem er der, hvad er reglerne for ventelisterne osv.
5. **Tiden på plejehjem** har for de pårørende mange facetter. Først rammes de fleste pårørende af en lettelse. Lettelse over, at man har klaret sig igennem en hård tid, og at der nu bliver passet godt på ens nære. Lettelse over at man ikke længere har det fulde ansvar. Men følelsen bliver hurtigt afløst af andre følelser såsom 1) tvivl; var det nu den rigtige beslutning? 2) savn; man har mistet det liv man havde sammen 3) dårlig samvittighed; ofte over at fortsætte sit eget liv og/eller ikke at besøge sin nære nok og 4) en følelse af at være efterladt af systemet; pludselig kommer hjemmeplejen ikke mere, demenskoordinatorerne 'forsvinder', og de pårørende beskriver det som, at 'de er i knæ', 'skåret midt over', men de bliver ikke tilbudt nogen hjælp. De føler sig overladt til sig selv uden energi og overskud til at skulle opsøge nye netværker (mange oplever at have mistet deres gamle netværk pga. den næres sygdom) eller til at opsøge hjælp. Derudover skal de sætte sig ind i en ny 'verden' - plejehjemmet; hvor der er regler, kontrakter, nye ansigter osv. som de skal lære at kende. Ydermere opstår der for nogle en ny utryghed, hvis deres nære stikker af fra plejehjemmet. Her bliver de især utrygge, hvis det ikke opleves som om, plejehjemmet har procedurer på plads for dette.

Udover de fem faser ses også et mønster i hvilke tilbud, der fremhæves, og hvad der efterspørges mere af: Følgende tilbud fremhæves:

- Samtalegrupper
- Pårørendekurser
- Kulturcaféer (oplevelser sammen med sin nære i trygge omgivelser)
- Demenskoordinatorerne
- Aktivcentrene (mulighed for socialt samvær)
- Demensklubben (giver pusterum for de pårørende)
- Indflytningssamtaler på plejehjemmene

Følgende tilbud efterspørges:

- Kontinuerlighed i plejen
- Flere og tidligere værktøjer til pårørende
- Bedre synlighed af tilbud til pårørende
- Ingen pauser i tilbud til mennesker med demens
- Flere oplevelser man kan dele
- Tidlig forventningsafstemning
- Ledsagerordning
- Juridisk fokus
- Stærkere bro mellem ældreboliger og plejehjem samt mellem turnuspladser og demensklubben
- Klæde medarbejderne i plejen bedre på til at arbejde med mennesker med demens

I bilag A er alle undersøgelsens pointer sat op i skema. Her findes også citater og flere detaljer om de enkelte pointer.

Indsatskatalog med specificerede indsatsområder

På baggrund af undersøgelsens resultater er der identificeret en række indsatsområder, som vi i Nyborg Kommune med fordel kan arbejde med.

Foruden pårørendeundersøgelsen bygger indsatserne desuden på Region Syddanmark og kommunernes samarbejdsaftale på demensområdet fra 2022 samt Nyborg Kommunes nuværende strategi og handleplan for Demensområdet.

Indsatsområderne står på to ben.

Det ene ben drejer sig om at styrke det tværsektorielle samarbejde med både:

- de almene praktiserende læger med henblik på tidligere opsporing
- Region Syddanmark i forhold til både at styrke gerontopsykatrien og demensudredningen

Det andet ben handler om kommunens egne arbejdsgange i forhold til at holde hånden under de pårørende igennem hele forløbet. Dette foreslås gjort ved både:

- at styrke samarbejdet mellem demenskoordinatorerne og plejeenhederne i både hjemmeplejen og på plejehjemmene
- at klæde plejepersonalet endnu bedre på til at håndtere og møde borgere med demens og deres pårørende
- at forbedre kommunikationen til de pårørende om kommunens eksisterende tilbud

Indsatskataloget lægger op til både en politisk og administrativ involvering. Indsatskataloget er godkendt af Ældreudvalget 27. september 2023. Bilag B beskriver de godkendte indsatser.

Signe Juel Rasmussen, konsulent i Sundhed og Ældre, deltager under punktet på Seniorrådets møde for at orientere om undersøgelsens resultater og handleplanens indhold.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Indstilling

Det indstilles, at rådet tager orientering til efterretning.

Sagen afgøres i

Seniorrådet

Aktuel beslutning på Seniorrådet 2022-2025 23-10-2023

Signe Rasmussen fortæller om baggrunden for pårørendeundersøgelsen, betragtninger fra undersøgelsen og indsatskataloget, der er lavet på baggrund af undersøgelsen.

Rådet drøfter pårørendesamarbejdet, bl.a.

- vigtigheden i at gøre koordineringen mellem enhederne mere smidig - det er hårdt at være pårørende og skal være den bærende kraft i et forløb
- fokus på pårørendes erfaringer og behov generelt - ikke kun pårørende til borgere med demens
- fokus på ledelse - der er en vigtig ledelsesmæssig opgave i at forankre demensindsatsen
- fokus på deling af oplysninger om borgeren mellem sygehus, midlertidige pladser og hjemmepleje/plejehjem

Seniorrådet spørger ind til evalueringen, og Signe henviser til, at indsatskataloget efter godkendelse i Ældreudvalget nu er i proces, hvor der også drøftes evaluering.

Bilag

Bilag A - Notat om pårørendeundersøgelsen blandt mennesker med demens

Bilag B - Indsatskatalog på baggrund af pårørendeundersøgelsen

Bilag C - Spørgeguide fokusgruppeinterview

Punkt 5: Forslag til mødeplan 2024

S2022-947

Sagsfremstilling

Der er udarbejdet udkast til mødeplan 2024 til godkendelse.

Seniorrådets møder er fastsat efter princip om, at der afholdes møder mandag før Ældreudvalgets møder om onsdagen.

Mødedatoer i 2024:

- 8. januar 2024 (ÆU 10. januar 2024)
- 5. februar 2024 (ÆU 7. februar 2024)
- 4. marts 2024 (ÆU 6. marts 2024)
- 8. april 2024 (ÆU 10. april 2024)
- 6. maj 2024 (ÆU 8. maj 2024)
- 10. juni 2024 (ÆU 12. juni 2024)
- Juli er mødefri
- 19. august 2024 (ÆU 21. august 2024)
- 23. september 2024 (ÆU 25. september 2024)
- 21. oktober 2024 (ÆU 23. oktober 2024)
- 25. november 2024 (ÆU 27. november 2024)

Ældreudvalget ønsker, at dato for to årlige dialogmøder med Seniorrådet tilføjes mødekalenderen. Seniorrådet finder datoer på mødet, hvorefter de tilføjes både rådets og Ældreudvalgets mødekalender.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Indstilling

Det indstilles, at rådet godkender mødeplan for 2024, og drøfter datoer for to årlige dialogmøder med Ældreudvalget.

Sagen afgøres i

Seniorrådet

Aktuel beslutning på Seniorrådet 2022-2025 23-10-2023

Godkendt.

Seniorrådet ønsker at afholde et dialogmøde i forår og efterår 2024 i forbindelse med godkendelse af handleplan for ældrepolitikken, samt i forbindelse med budgetforhandlinger. Administrationen finder de konkrete datoer og indkalder til møderne via kalenderinvitation.

Punkt 6: Punkter til orientering i Seniorrådet

S2022-947

Sagsfremstilling

Ældreudvalgets samt Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets dagsordener er vedhæftet som bilag.

Såfremt der ikke er spørgsmål til det enkelte punkt, behandles punktet ikke yderligere på mødet.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Indstilling

Det indstilles, at rådet tager orientering til efterretning.

Sagen afgøres i

Seniorrådet

Aktuel beslutning på Seniorrådet 2022-2025 23-10-2023

Seniorrådet har besluttet, at dokumentation og orientering vedr. flytning af turnuspladser og nedlukning af ventepladser sættes på dagsorden på næste møde.

Bilag

Samlet dagsorden - Sundheds- og Forebyggelsesudvalget 2022-2025 den 25-10-2023

Samlet dagsorden - Ældreudvalget 2022-2025 den 25-10-2023

D2023-198098 Bilag A - Notat om pårørendeundersøgelsen blandt mennesker med demens 7d78d799-0d5a-46a0-a55e-941e061f6052

D2023-198099 Bilag B - Indsatskatalog på baggrund af pårørendeundersøgelsen 8c3b5061-fcf2-4e79-bae7-5ec0b54c948c

D2023-198105 Bilag C - Spørgeguide fokusgruppeinterview 8d5f1ddd-9845-425c-beb6-85e32a0d5f23

D2023-215154 Instruks for dokumentation KMD Nexus f0e56a41-ada2-4706-a4ee-8f997237d7d3

D2023-223970 Kvalitetstandard for forebyggende hjemmebesøg, praktisk hjælp, personlig pleje, madservice, afløsning, aflastning og ældre- og plejeboliger 2023 94a6478e-f91b-4686-9350-e9abcc531c51

D2023-225257 Oversigt over processen for Fremtidens Ældrelev - Nyborg Kommunes ældrepolitik 0363e357-f0bd-4743-bb73-c851536c312c

D2023-225591 Bilag Høringsudkast Fremtidens Ældrelev - Nyborg Kommunes ældrepolitik 2357d4c9-8bcd-4bc6-a171-c53580c65ca8

Bilag 1, Danmarkskortet for Nyborg Kommune sammenlignet med de fynske kommuner 2021-2022

Bilag 2, Afgjorte sager for Nyborg Kommune for 2022 efter lovgrundlag, afgørelse og tid

Bilag 3, Oversigt over hjemviste og ændrede afgørelser for Nyborg Kommune for 2022

D2023-224104 Bilag Orientering om status på ventelisterne til pleje- og ældreboliger pr. 4. oktober 2023 c18cd63d-b8a5-474c-b237

Punkt 7: Status på arbejdsgrupper i Seniorrådet

S2022-947

Sagsfremstilling

I regi af Seniorrådet ligger en række forskellige arbejdsgrupper og projekter.

Herunder:

Eksterne arbejdsgrupper	Ansvarlig
Det gode ældreliv	Allis
Demensgruppe	Lisbeth
Biblioteksrådet	Kirsten
Faste, tværfaglige teams	Frits - Elsa deltager under Frits' orlov - referat fra sidste møde er vedhæftet

Interne arbejdsgrupper	Ansvarlig
Synlighed	Frits
Pårørende	Pauset
Boliger	Afventer - rådet skal vælge deltagere til arbejdsgruppen

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Indstilling

Det indstilles, at rådet tager orientering til efterretning.

Sagen afgøres i

Seniorrådet

Aktuel beslutning på Seniorrådet 2022-2025 23-10-2023

Arbejdsgruppe vedr. boliger

Der aftales, at der nedsættes en arbejdsgruppe vedr. boliger på næste møde.

Nedsættelse af et Kostråd

Seniorrådet drøfter ønsket om et Kostråd. Allis og Anne udarbejder et oplæg, som sendes til Sundheds- og ældrechefen. Tidligere oplæg er lagt på under dokumenter i First Agenda.

Arbejdsgruppe vedr. pårørende

Seniorrådet genoptager gruppen vedr. pårørende. Rådet har fået en henvendelse vedr. ønsket om et pårønderåd for hjemmeplejen på lige fod med pårønderåd på plejehjem. Dette arbejdes der videre med i arbejdsgruppen. Dette drøftes ligeledes med Solveig på næste møde.

Deltagelse i familie-, bruger- og pårønderåd

Seniorrådet drøfter ligeledes muligheden for at deltage i pårønderåd med Solveig. Det er tidligere blevet drøftet, og rådet ønsker en status.

Bilag

Mødereferat - Faste tværfaglige teams - Styregruppe 13.10.23

Punkt 8: Status på budget pr. 19. september 2023

S2022-947

Sagsfremstilling

Seniorrådet har 135.848 kr. til rådighed i 2023. Midlerne er fordelt på nedenstående poster, og anvendt på følgende måde:

	Budget	Forbrug	Afvigelse
Diæter	45.000 kr.	30.018 kr.	14.982 kr.
Arrangementer/møder	30.000 kr.	28.160 kr.	1.840 kr.
Diverse (gaver, kontingent mm.)	48.848 kr.	10.476 kr.	38.372 kr.
Forplejning	12.000 kr.	8.022 kr.	3.978 kr.
I alt	135.848 kr.	76.677 kr.	59.172 kr.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Indstilling

Det indstilles, at rådet tager orientering til efterretning.

Sagen afgøres i

Seniorrådet

Aktuel beslutning på Seniorrådet 2022-2025 23-10-2023

Til efterretning.

Der skal planlægges en julefrokost efter møde i november samt studietur til Esbjerg.

Punkt 9: Meddelelser fra formanden

S2023-24

Sagsfremstilling

Formanden har mulighed for at komme med meddelelser til rådet, herunder:

- Artikler i Fyens Stiftstidende ang. Distrikt Sygeplejen - artiklerne er vedhæftet som bilag
- Artikel fra Danske Ældreråd vedr. boligmangel - artikel er vedhæftet som bilag
- Temamøde om kollektiv trafik fra Regionale ældreråd

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Indstilling

Det indstilles, at formanden for rådet byder ind med relevante meddelelser til rådet.

Sagen afgøres i

Seniorrådet

Aktuel beslutning på Seniorrådet 2022-2025 23-10-2023

Rådet drøfter artiklerne vedr. distrikt Sygeplejen, og beslutter at drøfte status med ældrechefen på næste møde. Artikel fra Danske Ældreråd vedr. boligmangel tages med i arbejdet i arbejdsgruppen vedr. boliger. Temamøde om kollektiv trafik fra Regionale ældreråd tages til efterretning.

Bilag

Artikel fra Fyens Stiftstidende 17. oktober 2023

Artikel fra Fyens Stiftstidende 15. oktober 2023

Artikel fra Danske Ældreråd 9. oktober 2023

Punkt 10: Meddelelser fra rådsmedlemmer

S2023-24

Sagsfremstilling

Seniorrådsmedlemmerne har mulighed for at byde ind med meddelelser til rådet samt nyt fra de øvrige fagudvalg.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Indstilling

Det indstilles, at medlemmer af rådet byder ind med meddelelser som de finder relevante for det øvrige råd.

Sagen afgøres i

Seniorrådet

Aktuel beslutning på Seniorrådet 2022-2025 23-10-2023

Intet

Punkt 11: Sager til pressen

S2023-24

Sagsfremstilling

Seniorrådet drøfter, om formanden skal henvende sig til pressen vedr. relevante punkter fra mødets dagsorden eller drøftelser.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Indstilling

Det indstilles, at rådet beslutter, hvorvidt der er punkter, formanden skal henvende sig til pressen med.

Sagen afgøres i

Seniorrådet

Aktuel beslutning på Seniorrådet 2022-2025 23-10-2023

Intet

Punkt 12: Eventuelt

S2023-24

Sagsfremstilling

- Opfølgning på studietur til Esbjerg
- OBS Tilmeldingsfrist for Borgermøde vedr. sundhed på Østfyn
- Nyt valgssystem til Seniorrådsvalg

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Indstilling

Det indstilles, at eventuelt drøftes.

Sagen afgøres i

Seniorrådet

Aktuel beslutning på Seniorrådet 2022-2025 23-10-2023

Opfølgning på studietur til Esbjerg - Allis orienterer om status på studieturen. Allis sender dagsorden ud til rådet pr. mail.

Studieturen er 1. november 12.30-16.

OBS Tilmeldingsfrist for Borgermøde vedr. sundhed på Østfyn - Til efterretning.

Nyt valgssystem til Seniorrådsvalg - Rådet orienteres, når der er nyt i sagen.

Punkt 13: Punkter til kommende møder

S2023-24

Sagsfremstilling

Seniorrådet kan aftale punkter til det kommende møde.

Der er følgende punkter i kø:

- Jesper Lykkegård vedr. sektor overgange
- Undersøgelse fra Styrelsen for Patientsikkerhed - november
- Aktivcenterne - november
- Dokumentation - november
- Status på distrikt Sygeplejen - november

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Indstilling

Det indstilles, at rådet opsummerer punkter til næste gang her.

Sagen afgøres i

Seniorrådet

Aktuel beslutning på Seniorrådet 2022-2025 23-10-2023

- Nedsættelse af Kostråd
- Deltagelse i pårørenderåd og ønske om pårørenderåd i hjemmeplejen